

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü

Sayı : B.07.0.BHM.0.06-431/900

11.03.2005 * 8600

Konu: Mahkeme harcı ve masrafları,
İlama bağlı borçlar

..... BAKANLIĞINA
..... MÜSTEŞARLIĞINA
..... REKTÖRLÜĞÜNE
..... GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE
..... BÜTÇE DAİRESİ BAŞKANLIĞINA
..... SAYMANLIĞINA

İlgi: 22/03/2004 tarihli ve B.07.0.BMK.0.06.012.390/5003 sayılı yazı.

2004 Mali Yılında Analitik Bütçe Sınıflandırılmasına geçilmiş olması nedeniyle, genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelerin ilama bağlı borçları ile mahkeme harcı ve masraflarını kendi bütçelerinden ödemeleri sırasında uymaları gereken usul ve esaslara ilişkin açıklamalar, ilgi yazı ile karar altına alınmıştır.

Ancak, konu ile ilgili olarak çeşitli dairelerce Bakanlığımıza iletilen uygulamaya yönelik sorunlar nedeniyle, ödemelerin gecikmeksizin ve doğru yapılması, yersiz ve fazla ödemelere meydan verilmemesi ve ödeme yapıldıktan sonra varsa yasal hakların kullanılması bakımından aşağıdaki açıklamaların yapılması gerekli görülmüştür.

A- Mahkeme Harcı ve Masrafları:

1 - Genel bütçeye dahil her dairenin idari davaları ile ilgili mahkeme harcı ve masrafları kendi bütçelerinden ödenir.

2 - Katma bütçeli idarelerin tüm davaları ile ilgili mahkeme harcı ve masrafları kendi bütçelerinden ödenir.

3 - Genel bütçe içindeki dairelere ait hukuk, ceza davaları ile her türlü icra takiplerinde bu daireleri temsil görevi, 4353 sayılı Yasanın 18 inci maddesi uyarınca Maliye Bakanlığı Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğüne bağlı Hazine Avukatlarına ait olduğundan, bu dairelerin taraf olduğu davalar ile icra takiplerinde ödenmesi gereken mahkeme harcı ve masrafları Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü merkez ve taşra birimlerince bütçesinde yer alan 12.01.30.00-03.3.9.00-1-03.4 tertibindeki ödenekler kullanılmak suretiyle ödenir.

4 - Döner Sermayeli İşletmelerin taraf olduğu her türlü davayla ilgili mahkeme harcı ve masrafları ile yol tazminatları, Döner Sermaye İşletmeleri bütçesinden ödenir.

5 - Maliye Bakanlığının davaları ile ilgili mahkeme harcı ve masrafları Bakanlığımız (BAHUM) tarafından bütçelerinden ödenir. Ancak;

- Vergi Dairesi Başkanlıkları ve Vergi Dairesi Müdürlükleri tarafından takip edilmesi gereken davalarla ilgili mahkeme harcı ve masrafları, Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü

bütçesinin 12.01.30.00-03.3.9.00-1-03.4 tertibindeki ödenekler kullanılmak suretiyle Vergi Dairesi Başkanlıkları ve Vergi Dairesi Müdürlüklerince de ödenebilir.

- Milli Emlak Genel Müdürlüğü taşra teşkilatı tarafından takip edilmesi gereken idari davalarla ilgili mahkeme harcı ve masrafları, Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü bütçesinin 12.01.30.00-03.3.9.00-1-03.4 tertibindeki ödenekler kullanılmak suretiyle Milli Emlak Genel Müdürlüğü taşra teşkilatı tarafından da ödenebilir.

B - İlama Bağlı Borçlar :

1 - Genel bütçeye dahil dairelerin 26/03/2004 tarihine kadar ödenmek üzere Bakanlığımıza (BAHUM) intikal ettirmiş oldukları ilama bağlı borçları, Bakanlığımız (BAHUM) tarafından 50 sıra nolu İç Genelgeye uygun olarak ödenmiş olup, bu borçlarla ilgili bakiye doğarsa, bakiye borçların tamamı ödeninceye kadar ödemelere devam edilecektir.

2 - Genel bütçeye dahil dairelerin, 26/03/2004 tarihine kadar ödenmek üzere Bakanlığımıza (BAHUM) intikal ettirilmemiş olan ilama bağlı borçları, kendi kurum bütçelerinin borcun kaynaklandığı mevcut veya yeni açılacak ilgili hizmet tertiplerinden ödenecektir.

Ancak; Genel bütçeye dahil dairelerin 26/03/2004 tarihinden önce kesinleşmiş ve yukarıda açıklandığı şekilde kendi kurum bütçelerinden ödeyecekleri ilama bağlı borçlarını ödemediği önce yazılı olarak Bakanlığımıza (BAHUM) bildirmeleri ve bu ilamlarla ilgili olarak Bakanlığımızca "herhangi bir ödeme yapılmamıştır" yazılı cevabını aldıktan sonra ödeme yapmaları uygun olacaktır.

3 - Genel bütçeye dahil daireler adına kesinleşmiş ve ödenmesi gereken ilama bağlı borçlarla ilgili ödemeler ilgi yazıda belirtilen usul ve esaslara uygun olarak ödenecek olup, aşağıda bu ödemelere ilişkin örnekler verilmiştir.

Örnek 1 -

Davalı Maliye Bakanlığı, kararın hüküm kısmı; "Sivas Muhasebe Müdürlüğü Memuru iken Edirne'ye tayin olan memur A'ya ödenmeyen 1000 YTL. harcırah, 50 YTL. yargılama gideri ve 80 YTL. avukatlık ücretinin davalı tarafından ödenmesine karar verilmiştir." şeklinde, davacı memur A dilekçe vererek hüküm konusu meblağın kendisine ödenmesini talep etmiştir. (Faiz istenilmediğinden, kararda da faiz ile ilgili bir hüküm bulunmamaktadır.)

Bu durumda, avukatlık ücretinin de davacıya ödenmesine ilişkin serbest avukat B'nin yazılı rızası olmak kaydıyla, memur A'ya toplam alacağı olan 1130 YTL'sından 6 YTL. 88 YKR. damga vergisi, 14 YTL. 92 YKR. gelir vergisi tevkifatı kestikten sonra, 1108 YTL. 20 YKR, bağlı bulunduğu dairenin bütçesinin harcırah ödemeleri ile ilgili hizmet tertibindeki ödenek kullanılmak suretiyle, bağlı bulunduğu dairece tahakkuk ettirilerek ödenecektir.

Örnek 2 -

Davalı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, kararın hüküm kısmı; "İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığına bir başka kurumdan geçici görevlendirilen şoför A'ya ödenmeyen 400 YTL. fazla mesai ücretinin 15/01/2005 tarihinden itibaren hesaplanacak yasal faizi ile birlikte, 30 YTL. yargılama giderinin ve 60 YTL. avukatlık ücretinin davalı tarafından ödenmesine karar verilmiştir." şeklinde, davacı A vekili serbest avukat B, İcra Müdürlüğüne müracaat ederek icra yoluyla tüm alacaklarının ödenmesini talep etmiştir.

Bu durumda bu ilam ile ilgili tüm kalemler (asıl alacak, faiz, yargılama gideri, avukatlık ücretleri, icra masrafları ve icra avukatlık ücreti dahil) toplamı şoför A'ya fazla mesai ücretini ödemiş olan İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığının ücret ödemeleri ile ilgili hizmet tertibindeki ödenek kullanılmak suretiyle, İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığınca, karardaki avukatlık ücretiyle icra avukatlık ücreti toplamından iç yüzde yöntemi uygulanmak suretiyle gelir vergisi tevkifatı kesilerek damga vergisi kesilmeden tahakkuk ettirilerek ödenecektir.

Örnek 3 -

Davalı Erzincan Valiliği, kararın hüküm kısmı; “Çiftçi A'ya tarım destekleme fon alacağı olan 150 YTL'nin ödenmemesi nedeniyle, 150 YTL. tazminat, ayrıca tarım destekleme fonu ödemesinin yapılması gerektiği tarihten itibaren ödeme gününe kadar hesaplanacak yasal faiz, 5 YTL. yargılama gideri ve 10 YTL. avukatlık vekalet ücretinin davalı tarafından çiftçi A'ya ödenmesine karar verilmiştir.” şeklinde, davacı çiftçi A'nın vekili serbest avukat C, İcra Müdürlüğüne müracaat ederek icra yoluyla tüm alacaklarının ödenmesini talep etmiştir.

Bu durumda bu ilam ile ilgili tüm kalemler İl Tarım Müdürlüğü'nün bütçesinin mevcut veya yeni açılacak tertiplerinin (03.4.2.90) ekonomik kodundan ödenek kullanılmak suretiyle İl Tarım Müdürlüğüne tahakkuk ettirilerek ödenecektir.

4 - Maliye Bakanlığı veya Gelirler Genel Müdürlüğü veya Vergi Dairesi Başkanlığı veya Vergi Dairesi Müdürlüğü veya Malmüdürlüğü davalı ya da davacı olup, dava konusu da bütçe gelirlerinden yapılacak red ve iadeler ile ilgili olursa; bu tür red ve iadeler bir gider niteliğinde olmayıp ödemesi doğrudan gelir kaydedilmiş olan gelir tertiplerine borç yazılarak Saymanlık İşlem Fişi ve aynı kararda yer alan asıl alacak dışında ödenmesine hükmedilen faiz, kanuni gecikme faizi, yargılama giderleri, avukatlık vekalet ücreti ve ilam icra yoluyla tahsile konmuş ise, icra masrafları da Gelirler Genel Müdürlüğü tarafından bütçelerinde yer alan 12.01.33.62-01.12.00-1-03.4 tertibindeki ödenekler kullanılmak suretiyle Tahakkuk Müzekkeresi ve Verile Emri düzenlenmek suretiyle ödenecektir.

5 - Maliye Bakanlığı veya Gelirler Genel Müdürlüğü veya Vergi Dairesi Başkanlığı veya Vergi Dairesi Müdürlüğü veya Malmüdürlüğü davalı ya da davacı olup, dava konusu bütçe gelirlerinden yapılacak red ve iadeler ile ilgili değil ise, bu durumda ödemelerin tamamı, Gelirler Genel Müdürlüğü merkez veya taşra birimlerince borcun kaynaklandığı mevcut veya yeni açılacak ilgili hizmet tertiplerinden yapılacaktır.

Şayet ilama bağlı borç herhangi bir hizmet tertibi ile ilişkilendirilemiyor ise bu durumda ödemelerin tamamı Bakanlığımız (BAHUM) tarafından 50 sıra nolu İç Genelgeye uygun olarak yapılacaktır.

6 - İlamda davalı veya davacı genel bütçeli bir daire veya birkaç daire veya başka bütçeli idareler, karar kısmı “tüm ödemelerin davalılar veya davacılar tarafından ödenmesi” şeklinde ve davaya neden olan genel bütçeli daire veya daireler ise, bu durumda bu ilam ile ilgili tüm kalemler davaya neden olan dairenin bütçesindeki borcun kaynaklandığı mevcut veya yeni açılacak ilgili hizmet tertiplerindeki ödenekler kullanılmak suretiyle ödenir. Bir hizmet tertibi ile ilişkilendirilmeyenler ise davaya neden olan dairenin Hukuk Müşavirliği veya bu hizmetleri yürütmekle görevli diğer birimleri altında mevcut veya yeni açılacak tertiplerin (03.4.2.90) ekonomik kodundaki ödenekler kullanılmak suretiyle davaya neden olan dairece tahakkuk ettirilerek ödenebilir.

7 - İlamda davalı veya davacı Sağlık Bakanlığı ve A Hastanesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü, karar kısmı “tüm ödemelerin davalılar veya davacılar tarafından ödenmesi” şeklinde ve davaya neden olan A Hastanesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü ise; bu durumda bu ilam ile ilgili tüm kalemler A Hastanesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bütçesindeki ödenekler kullanılmak suretiyle tahakkuk ettirilerek ödenebilir.

8 - Cumhuriyet Üniversitesinde görevli A'ya sağlık gideri olarak 10 YTL. ödenmemiş ve kişi Maliye Bakanlığı ve Cumhuriyet Üniversitesi aleyhine dava açmıştır. Kararın hüküm kısmı "kişiye ödenmeyen 10 YTL. sağlık giderine karşılık 10 YTL. tazminatın faizi ile birlikte, ayrıca yargılama giderlerinin de davalılardan alınması" şeklinde ise; bu durumda ödemelerin tamamı Cumhuriyet Üniversitesi bütçesinin mevcut veya yeni açılacak tertiplerinin (03.4.2.90) ekonomik kodundan ödenek kullanılmak suretiyle Cumhuriyet Üniversitesince tahakkuk ettirilerek ödenebilir.

9 - Ankara İli Defterdarlığı Yeni Vergi Dairesi Müdürlüğünce, 1602 sayılı Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Kanununun 67/4 ve Hukuk Usulü Mahkemeleri Kanununun 442 nci maddeleri uyarınca ödenmesine karar verilen para cezası nedeniyle Milli Savunma Bakanlığı adına ödeme emri düzenlenmiş ve tebliğ edilmiştir.

Bu durumda, ilam ile ilgili ödeme Milli Savunma Bakanlığı tarafından kendi kurum bütçesinin mevcut veya yeni açılacak tertiplerinin (03.4.2.90) ekonomik kodundan ödenek kullanılmak suretiyle yapılacaktır.

10 - İlama bağlı borçlarla ilgili karşı tarafın serbest meslek erbabı avukatına yapılacak vekalet ücreti ödemelerinde, ödeme icra kanalıyla yapılmıyorsa, tahakkuk dairesi serbest meslek makbuzunu ödeme yapmadan önce talep edecek, ödeme icra kanalıyla yapılıyorsa, tahakkuk dairesi serbest meslek makbuzunu ödeme yapmadan önce talep etmeyecek, icra müdürlüğü ödemeyi yaparken serbest meslek makbuzunu talep edecektir.

11 - İlama bağlı borçlarla ilgili karşı tarafın işveren tarafından ücretlisi durumunda olan avukatına yapılacak vekalet ücreti ödemelerinde, serbest meslek makbuzu talep edilmeyecektir.

12 - İlama bağlı borçlarla ilgili ödemeyi yapan Saymanlıklar, Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğüne veya Muhakemat Müdürlüklerine veya Hazine Avukatlarına veya Malmüdürlüklerine yazı ekinde ödemeye esas ilamların ve ödeme belgelerinin (banka dekontu veya banka hesap özeti v.b.) tasdikli suretlerini, ödemeyi müteakip, en geç 10 gün içinde gönderecektir.

Bilgi ve gereğini arz/rica ederim.

Kemal UNAKITAN
Maliye Bakanı